

MỤC LỤC

HỌC TẬP LÀM THEO GƯƠNG ĐẠO ĐỨC PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH:

- **Lê Thị Minh Phượng:** Từ mối quan hệ “dân - nước” truyền thống đến mối quan hệ giai cấp - dân tộc trong tư duy Hồ Chí Minh

- **Đinh Thị Hoàng Phương - Nguyễn Thị Thu Phương:** Thanh niên học tập và làm theo tư tưởng đạo đức Hồ Chí Minh về tình yêu thương con người

- **Lê Thị Bích Nga:** Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lãnh đạo công tác giáo dục chính trị tư tưởng, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới

BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG:

- **Trần Ngọc Anh:** Nhận diện, phản bác các quan điểm, luận điệu sai trái của các thế lực thù địch về xây dựng và hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam

- **Trịnh Xuân Trường - Phạm Tiến Trung Am:** Nâng cao nhận thức của sinh viên trong phòng ngừa, đấu tranh với hành vi phát tán tin giả, tin xấu, độc trên không gian mạng

- **Nguyễn Hoài Đông - Lê Thị Hồng:** Nhận diện, phản bác luận điệu sai trái “Hồ Chí Minh không phải là nhà tư tưởng, không có tư tưởng Hồ Chí Minh” của các thế lực thù địch

SỰ KIỆN - VẤN ĐỀ

- **Bùi Văn Nhi:** Chính sách kinh tế mới của V.I.Lênin và giá trị thời đại của nó

- **Đỗ Thiện Diêu:** Một số yêu cầu phát huy vai trò của thanh niên quân đội trong xây dựng môi trường văn hóa ở các học viện, nhà trường hiện nay

- **Nguyễn Thị Phương Thảo:** Công tác giáo dục nghề nghiệp trên địa bàn tỉnh Kon Tum

- **Lê Minh Thúy - Nguyễn Văn Hiếu - Lê Phú Hải - Nguyễn Chí Anh - Lê Văn Tuấn Anh:** Pháp luật về bảo vệ quyền hình ảnh của cá nhân ở Việt Nam hiện nay

- **Phan Hữu Tài:** Phát huy khả năng tự học, tự nghiên cứu môn tư tưởng Hồ Chí Minh cho sinh viên trường Đại học Trà Vinh

- **Đoàn Ngọc Yến:** Vai trò của nhà trường trong công tác giáo dục sinh viên thực hiện giá trị văn hóa và chuẩn mực con người Việt Nam trong thời kỳ mới

- **Nguyễn Thị Quý Hằng:** Kiên định mục tiêu chủ nghĩa xã hội - Khẳng định mang tính hiệu triệu toàn dân tộc Việt Nam của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng trong tình hình mới

- **Đông Thị Phương Nga:** Yêu cầu bảo đảm tài chính trong chuyển trạng thái sẵn sàng chiến đấu của quân đội

- **Phạm Trung Kiên:** Khắc phục tính thụ động trong học tập của học viên đào tạo giảng viên Khoa học Xã hội và Nhân văn quân sự ở Học viện Chính trị hiện nay

NGHIÊN CỨU - LÝ LUẬN

- **Trần Văn Trung:** Chính sách thu hút và sử dụng trí thức trẻ của một số quốc gia trên thế giới và bài học kinh nghiệm cho Việt Nam

- **Nguyễn Quỳnh Anh - Đặng Thị Khánh Hà:** Đặc điểm ngôn ngữ trong khẩu hiệu quảng cáo tiếng Anh theo Lý thuyết Phân tích diễn ngôn phê phán

HỘI ĐỒNG BIÊN TẬP TẠP CHÍ THANH NIÊN

CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG:

TS. Nguyễn Minh Triết
Bí thư BCH T.Ư Đoàn - Chủ tịch Trung ương Hội Sinh viên Việt Nam

PHÓ CHỦ TỊCH HỘI ĐỒNG:

Nhà báo Nguyễn Toàn Thắng
Tổng biên tập Tạp chí Thanh niên
TS. Trịnh Minh Thái
Chủ tịch Hội đồng Học viện TTN Việt Nam

ỦY VIÊN HỘI ĐỒNG:

- **GS.TS Võ Khánh Vinh**
- **PGS. TS Lâm Quốc Tuấn**
- **TS. Trần Văn Đông**
- **TS. Tô Hồng Nam**
- **PGS. TS. Trần Thanh Giang**
- **PGS. TS Lê Trọng Hanh**
- **TS. Nguyễn Duy Nhiên**
- **PGS. TS Phạm Quốc Thành**
- **GS.TS. Trần Xuân Bách**
- **TS. Lê Văn Cầu**
- **TS. Đỗ Ngọc Hà**
- **ThS. Đỗ Quang Huỳnh**

- **Nguyễn Thị Quý - Trương Quang Đức:** Nhận thức về kinh tế và chế độ sở hữu từ Hiến pháp năm 2013 đến đại hội XIII của Đảng Cộng sản Việt Nam

- **Phạm Văn Ngọc:** Số hóa văn bản, tài liệu góp phần nâng cao chất lượng đọc của đội ngũ giảng viên Khoa học Xã hội và Nhân văn ở các Học viện, Trường sĩ quan hiện nay

- **Lâm Thanh Hương:** Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về tinh thần trách nhiệm của viên chức Trường Chính trị tỉnh Hậu Giang trong việc thực hiện khát vọng đạt Trường Chính trị chuẩn

- **Nguyễn Thị Tuý - Phạm Thị Thu:** Nét độc đáo, sáng tạo của nghệ thuật quân sự trong Chiến dịch Điện Biên Phủ - năm 1954

- **Nguyễn Văn Kiên:** Bảo vệ giá trị khoa học, cách mạng chủ nghĩa Mác - Lênin là quy luật tồn tại và phát triển của Đảng Cộng sản Việt Nam

- **Nguyễn Bá San:** Đặc điểm tư duy quân sự và yêu cầu nâng cao năng lực tư duy quân sự của sĩ quan chỉ huy tham mưu cấp phân đội hiện nay

- **Nguyễn Thanh Hải:** Xu hướng E- Learning và tính tất yếu phải thay đổi ý thức, phương pháp học tập để thích ứng

- **Phạm Văn Lương - Trần Ninh Hà:** Sử dụng phương pháp dạy học thông qua tình huống trong đào tạo ngành Luật tại Học viện Thanh thiếu niên Việt Nam

- **Đoàn Nhân Đạo:** Giải pháp nâng cao hiệu quả hoạt động của phong trào thanh niên ở huyện Quảng Ninh, tỉnh Quảng Bình

KINH NGHIỆM - THỰC TIỄN

- **Lê Hồng Thành:** Bộ đội biên phòng giáo dục nâng cao nhận thức trách nhiệm, bồi dưỡng năng lực chuyên

môn nghiệp vụ cho cán bộ, nhân viên cửa khẩu về nhiệm vụ kiểm soát xuất, nhập cảnh

- **Nguyễn Kiến Nghị:** Năng lực tiến hành công tác tư tưởng của đội ngũ trung đội trưởng ở các Lữ đoàn thuộc Binh chủng Pháo binh

- **Nguyễn Trung Hưng:** Giải pháp phòng, chống suy thoái đạo đức, lối sống cho đoàn viên, thanh niên ở đơn vị cơ sở trong Quân đội Nhân dân Việt Nam hiện nay

- **Đặng Thanh Mai - Lê Thị Mỹ Linh - Lê Mai Phương - Phạm Thị Luyện - Mai Xuân Vũ - Lê Đình Lương:** Một số giải pháp tăng cường bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của phụ nữ khi vợ chồng ly hôn trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa

- **Phạm Thu Trang - Phạm Viêt Ngọc:** Tăng cường sự gắn kết và phát triển kỹ năng kỹ năng mềm cho sinh viên thông qua hình thức dạy học nhóm cùng với sự hỗ trợ của ứng dụng công nghệ thông tin

- **Đỗ Thị Kim Phương:** Giải pháp tạo hứng thú học tập trực tuyến cho sinh viên trường Đại học Kiên Giang

- **Đông Anh Trường:** Đổi mới phương pháp sư phạm nhằm nâng cao chất lượng đào tạo học viên Học viện Cảnh sát nhân dân

- **Chu Minh Dân:** Nâng cao giáo dục chính trị cho học viên Học viện Cảnh sát nhân dân trong tình hình hiện nay

- **Trần Thị Lan Hương:** Một số vấn đề về kinh doanh văn hóa trong phát triển văn hóa ở Việt Nam hiện nay

- **Uông Trọng Bình:** Một số kinh nghiệm nâng cao chất lượng hoạt động sau bài giảng môn công tác đảng, công tác chính trị của học viên Tiểu đoàn 7, Trường Sĩ quan Chính trị

BAN BIÊN TẬP

Tổng biên tập:
Nguyễn Toàn Thắng
Điện thoại: 0913533992
Email: toanthangtctn@gmail.com

Phó Tổng Biên tập:
Ths. Đỗ Quang Huỳnh
Điện thoại: 0933859669
Email: oquang9@gmail.com

Tòa soạn:
Số 5, Chùa Láng, Đống Đa, Hà Nội
Tel: (024)3.7751672
Fax: (024)3.7751798
Email: tctn@hn.vnn.vn
tapchithanhvien1@fpt.vn
Tạp chí điện tử: thanhnienviet.vn

Phòng Phóng viên-Biên tập:
Điện thoại: 0912313174
tapchithanhvien4.0@gmail.com

Phòng Truyền thông - Phát hành:
Tel: (024)37751392

Phòng Thư kí tòa soạn:
Tel: (024)37751667
Ban đại diện phía Nam:

145 Pasteur, Quận 3, TP. Hồ Chí Minh
Tel: (028) 66710688
Email: thanhnienviet24h@gmail.com

Trình bày: Thu Hà

Giấy phép xuất bản số: 158/GP-BTTTT,
ngày 15/4/2020
Chỉ số ISSN: 2734-9039
In tại Công ty TNHH MTV in Quân đội 1
30 Cầu Diễn, P.Phú Diễn, Q. Bắc Từ
Liêm, Hà Nội.
Giá: **120.000đ**

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ KINH DOANH VĂN HÓA TRONG PHÁT TRIỂN VĂN HÓA Ở VIỆT NAM HIỆN NAY

TS. Trần Thị Lan Hương

Đại học Mở - Địa chất

Tóm tắt: Phát triển văn hóa chính là đầu tư xây dựng sức mạnh mềm, bồi dưỡng nguồn lực nội sinh của các quốc gia, dân tộc để phát triển bền vững trong bối cảnh toàn cầu hóa. Ở Việt Nam hiện nay, để phát triển văn hóa, bên cạnh sự chỉ đạo, đầu tư của Nhà nước không thể không tính đến vai trò của nguồn lực xã hội khi văn hóa đã tham gia vào thị trường với tư cách là một hàng hóa đặc biệt. Do vậy, việc nghiên cứu tác động và hiệu quả của hoạt động kinh doanh văn hóa ở Việt Nam trong phát triển văn hóa vừa có giá trị lý luận vừa có giá trị thực tiễn cấp bách. Trong bài viết này, tác giả tập trung khái lược lý luận chung và luận giải vai trò của phát triển văn hóa trong phát triển bền vững; phân tích vai trò đòn bẩy của kinh doanh văn hóa trong phát triển văn hóa ở Việt Nam, từ đó rút ra một số nguyên tắc phương pháp luận trong kinh doanh văn hóa vì mục tiêu phát triển văn hóa bền vững.

A. ĐẶT VẤN ĐỀ

Thực tiễn cho thấy, việc phát triển văn hóa để duy trì, định vị chỗ đứng và phát triển bền vững đã trở thành vấn đề sống còn của hầu hết các quốc gia, dân tộc. Trong bối cảnh hội nhập, trước sức lan tỏa, ảnh hưởng sâu rộng của công nghệ, kinh tế thị trường, cũng giống như các lĩnh vực khác, cùng với các cơ hội, văn hóa còn phải đối mặt với nhiều nguy cơ, thách thức lớn. C. Mác đã từng khẳng định: *Văn hóa, nếu như nó phát triển một cách tự phát thì sẽ để lại sau lưng một hoang mạc*. Thực tiễn cho thấy, ngay cả khi văn hóa không phát triển một cách tự phát đi chăng nữa thì việc chệch hướng, sai lầm hay lẫn lộn giữa giá trị và phản giá trị... trong phát triển văn hóa cũng có thể dẫn tới những hậu quả khôn lường cả trước mắt và lâu dài. Bên cạnh đó, cần phải nhận thức, cảnh giác trước âm mưu của các thế lực thù địch mượn cố truyền bá văn hóa, phủ sóng toàn cầu hóa, rót vốn đầu tư giữ gìn bản sắc... để phục vụ những mục tiêu khác.

Khi tham gia vào thị trường toàn cầu hiện nay, việc kinh doanh văn hóa không còn là vấn đề mới lạ và nếu được khai thác đúng hướng, có thể trở thành một trong những đòn bẩy trong phát triển văn hóa. Là một loại “hàng hóa đặc biệt”, mang tính chất yếu tố nền tảng của sức mạnh nội sinh, vấn đề đặt ra cần nhìn nhận, chỉ đạo, đầu tư, định hướng, quản lý đúng đắn, phù hợp, hiệu quả đối với lĩnh vực kinh doanh

văn hóa trong phát triển văn hóa vì mục tiêu phát triển bền vững ở Việt Nam hiện nay.

B. NỘI DUNG

1. Văn hóa, phát triển văn hóa - thành tố cơ bản của phát triển bền vững

Văn hóa là một phạm trù, một khái niệm đa nghĩa có nội hàm, ngoại diên mở và gắn với tính lịch sử cụ thể. Do vậy, tùy theo từng góc độ nghiên cứu, nhìn nhận phạm trù “văn hóa” sẽ được sử dụng theo nghĩa rộng, hẹp khác nhau. Tuy vậy, về cơ bản, vẫn có thể thấy điểm tương đồng mang tính phổ biến, phần chồng lấn, tính thống nhất trong đa dạng giữa các quan niệm khác nhau đó về Văn hóa. Tựu chung lại, một cách giản lược và khái quát, có thể xem Văn hóa là thành tựu của xã hội loài người được gìn giữ, bổ sung, phát triển cùng với tiến trình lịch sử. Ở từng khu vực địa chính trị, gắn với tính lịch sử cụ thể, Văn hóa thể hiện ra thông qua các phong tục, hành vi, thói quen. Cùng với hệ sinh thái các giá trị vật thể và phi vật thể của mình, Văn hóa vừa có tính ổn định, bảo tồn, vừa có tính mở trong sự giao lưu, tiếp biến, cạnh tranh với các hệ sinh thái văn hóa khác và với chính bản thân trong tiến trình phát triển của mình. Trong bối cảnh hội nhập, Văn hóa được coi là tấm “bùa hộ mệnh” để mỗi quốc gia định vị và khẳng định chỗ đứng của mình. Sử dụng tấm bùa hộ mệnh đó như thế nào để hội nhập chứ không bị hòa tan, để phát triển chứ không phải để bị thôn tính... đây thực sự là vấn đề có tính sống còn đối với các quốc gia, dân tộc trên thế giới, Việt Nam cũng không phải là ngoại lệ.

Trong suốt chiều dài dựng nước, giữ nước, phát triển đất nước, vấn đề Văn hóa luôn là vấn đề có tính cốt tử và được quan tâm hàng đầu. Trong Cương lĩnh xây dựng đất nước trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội (Bổ sung phát triển năm 2011) Đảng chủ trương: “Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc, phát triển toàn diện, thống nhất trong đa dạng, thấm nhuần tinh thần nhân văn, dân chủ, tiến bộ”¹. Gần đây nhất, tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Đảng ta tiếp tục khẳng định phát triển văn hóa là: “Phát triển toàn diện, đồng bộ các lĩnh vực văn hóa, môi trường văn hóa, đời sống văn hóa phong phú, đa dạng, văn minh, lành mạnh; vừa tiếp thu tinh hoa văn hóa của

việc kinh doanh văn hóa vì mục tiêu lợi nhuận vô hình chung đã biến nhiều không gian văn hóa trở thành khu “chợ” theo cả nghĩa đen và nghĩa bóng.

Tính mâu thuẫn biện chứng giữa được và mất trong kinh doanh văn hóa ở Việt Nam đòi hỏi cần có sự tính toán cẩn trọng bởi thu lợi nhuận trước mắt càng nhiều thì sự công phá, trả giá có thể là càng lớn. Văn hóa là hàng hóa đặc biệt, có tính đặc thù về cả giá trị và giá trị sử dụng cho nên kinh doanh văn hóa không thể chỉ tính tới lợi nhuận hay nguồn cung đầu vào, thị trường đầu ra mà còn cần tính tới những giá trị bảo tồn, những giá trị được đo bằng khung định tính cùng với chiều dài của lịch sử.

Hai là, cần quán triệt quan điểm toàn diện và lịch sử cụ thể trong đầu tư, quản lý hoạt động kinh doanh văn hóa.

Thực tế cho thấy, với xu hướng hội nhập ngày càng sâu rộng, sự phát triển như vũ trong thời đại 4.0 thì môi trường văn hóa, thị trường văn hóa trở nên đa sắc màu là điều hoàn toàn dễ hiểu. Trên cả phạm vi hẹp là địa phương và phạm vi rộng là đất nước, hoạt động kinh doanh văn hóa cần được đầu tư, quản lý một cách hệ thống, đồng bộ. Sự đầu tư, quản lý này cần quán triệt quan điểm toàn diện bởi các hoạt động văn hóa mang tính xã hội và liên quan đến nhiều lĩnh vực khác như giáo dục đào tạo, văn học nghệ thuật, đạo đức lối sống... Việc kinh doanh văn hóa thông qua các sản phẩm văn hóa như điện ảnh, ngày hội ẩm thực, trình diễn thời trang, show âm nhạc...đặc biệt là văn hóa tâm linh cần được đảm bảo truyền tải được các thông điệp về truyền thống và hiện đại, gạt bỏ tối đa những phản giá trị (nếu có) và không tạo ra một “bữa tiệc buffet văn hóa”.

Ba là, cần phối kết hợp một cách hiệu quả hơn nữa các cách thức tổ chức, quản lý hoạt động kinh doanh văn hóa đã và đang áp dụng. Trong đó, cần trọng tâm giải quyết những nhiệm vụ cấp bách trước mắt, khắc phục những tồn tại, tháo gỡ những nút thắt trong kinh doanh văn hóa như: Lực lượng cán bộ chuyên trách đối với hoạt động kinh doanh văn hóa còn thiếu và yếu; khung pháp lý, cơ chế chính sách có tính đặc thù cho hoạt động kinh doanh văn hóa chưa được quan tâm đúng mức; Chưa có Ban cố vấn độc lập, ban giám sát và huy động nguồn lực của nhân dân để kịp thời phát hiện những sai lệch, tiêu cực, biến tướng trong kinh doanh văn hóa ở các địa phương, các trung tâm và cả vùng trũng của văn hóa trên cả nước...

Tất nhiên, để có thể phát huy tính tích cực, gia tăng giá trị cũng như hạn chế, khắc phục những tiêu cực, phản giá trị của kinh doanh văn hóa trong bối cảnh hiện nay cần có thời gian, có lộ trình, có nhân lực, vật lực. Tính đòn bẩy trong kinh

doanh văn hóa chỉ có thể phát huy tác dụng khi có thống nhất, đồng bộ giữa sự chỉ đạo sát sao, kịp thời của các cấp lãnh đạo, sự triển khai đúng, trúng, hiệu quả của các Ban ngành đoàn thể, sự phối hợp đồng bộ của các địa phương và nhân dân.

C.KẾT LUẬN

Thực tiễn Việt Nam cho thấy, dưới sự chỉ đạo của Đảng và Nhà nước, với chính sách phát triển văn hóa thống nhất và sự ưu tiên đầu tư có hiệu quả đảm bảo về cơ bản chúng ta đã và đang bảo xây dựng, phát triển một nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc. Hoạt động kinh doanh văn hóa cũng có nhiều thành tựu, đóng góp nhưng cũng có không ít các vấn đề nảy sinh và những tồn tại chưa được khắc phục triệt để. Trong khi đó, hoạt động kinh doanh văn hóa đang tiếp tục chịu những tác động tiêu cực của cơ chế thị trường. Các thế lực thù địch vẫn tiếp tục lợi dụng văn hóa, kinh doanh văn hóa để âm thầm truyền bá văn hóa phi tiến bộ, lệch lạc để âm thầm tạo ra những giao thoa, xâm lấn về mặt thị phần nhằm dùng văn hóa để dọn chỗ cho các mục tiêu chính trị sâu xa khác. Trong bối cảnh như vậy, để phát triển văn hóa thì vai trò đòn bẩy của kinh doanh văn hóa cần được sử dụng một cách hiệu quả hơn nữa. Điều này cũng hoàn toàn thống nhất với tinh thần Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII: *Gắn kết chặt chẽ, hài hòa giữa phát triển kinh tế với phát triển văn hóa và thực hiện tiến bộ, công bằng xã hội, nâng cao đời sống nhân dân. Xây dựng, phát huy yếu tố văn hóa để thực sự là đột phá phát triển kinh tế - xã hội, hội nhập quốc tế; Phát triển toàn diện, đồng bộ các lĩnh vực văn hóa, môi trường văn hóa, đời sống văn hóa phong phú, đa dạng, văn minh, lành mạnh; vừa tiếp thu tinh hoa văn hóa của nhân loại để văn hóa thực sự là nền tảng tinh thần, nguồn lực nội sinh và động lực đột phá cho phát triển kinh tế - xã hội và hội nhập quốc tế.*

TÀI LIỆU TRÍCH DẪN:

1. Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.75-76
2. Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2021, t. II, tr. 134, 47
3. Chính sách đầu tư và phát triển văn hóa - Thực trạng và giải pháp. Thứ trưởng Bộ kế hoạch và đầu tư. 12/2022. Theo: special.nhandan.vn
4. Chính sách đầu tư và phát triển văn hóa - Thực trạng và giải pháp. Thứ trưởng Bộ kế hoạch và đầu tư. 12/2022. Theo: special.nhandan.vn